Bakgrund

Hur barn och ungdomarna i Jönköpings län mår idag har betydelse för hur de mår i framtiden och även för hur befolkningen i länet mår.

Att ge barn och unga en bra start i livet utifrån goda förutsättningar i samhället är en av de mest betydelsefulla vägarna mot social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa. Samverkan mellan olika verksamheter som möter barn och unga är en förutsättning för att tillgodose alla barns behov.

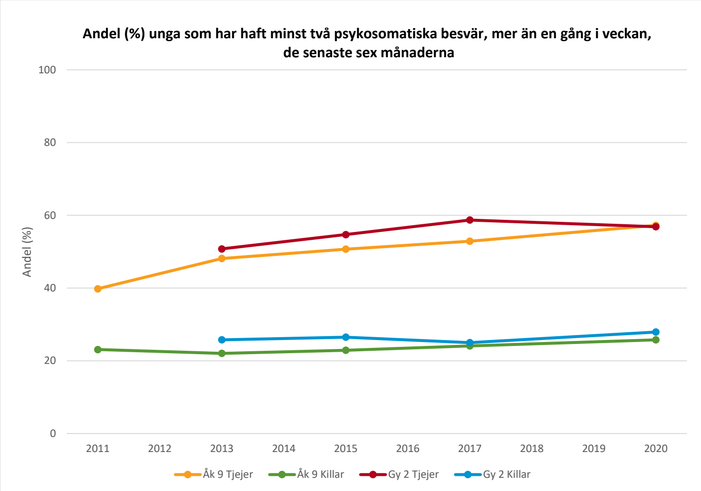

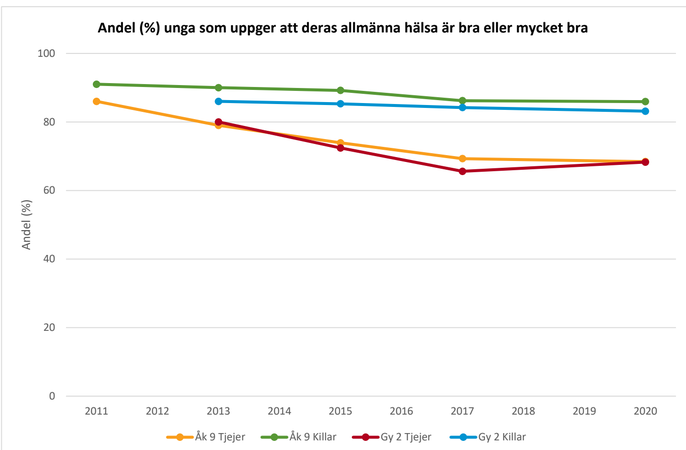

Med bakgrund till detta jobbar Region Jönköpings län tillsammans med länets kommuner för ”Bästa platsen att växa upp, leva och bo på” för våra barn och unga.

I samverkan med flera aktörer arbetar sektion folkhälsa för ett systematiskt hälsoarbete genom generella och riktade insatser för barn och unga.

Mål

1. Eftersträva mer jämlikt och jämställt föräldraskap utifrån ett normmedvetet förhållningssätt där bemötande är en viktig del samt erbjuda ett likvärdigt utbud av föräldrastödjande insatser i grupp på länets samtliga familjecentraler.

2. Fler aktörer arbetar systematiskt med hälsoarbete genom generella och riktade insatser för barn och unga fram till 2025.

3. Att förbättra barn och ungas hälsa med 2 procentenheter per år de kommande fyra åren.

”Bästa platsen att leva, bo och växa upp på”

Jämlik hälsa och bra livsvillkor för barn och unga

Kontakt

Ida Erixon, ida.erixon@rjl.se
Lena Hedin, lena.hedin@rjl.se

Region Jönköpings län

Genomförda förändringar

1. Våren 2021 har ”En förälder blir till” varit på paus till följd av pandemin. Fortsättning av utbildningen planeras till hösten 2021.

Under 2021 har ett utvecklingsarbete påbörjats där representanter från länets familjecentraler utarbetar ett behovsbaserat grundpaket av föräldrastödjande insatser vilket ska kunna implementeras på alla familjecentraler i länet.

2. Länsresultaten av Folkhälsoenkät Ung 2020 släpptes i april.

Inom satsningen FUNK har ett delprojekt inom FUNK + Idrott startats under våren 2021.

Förberedelser för utveckling av webbstödet för skolsköterskor har påbörjats och sker genom dialog med MLA-nätverket, utsedd arbetsgrupp med skolsköterskor m.fl.

3. I nätverket för ”Bästa platsen att växa upp, leva och bo på” genomförs regelbundna träffar. 11 av 13 kommuner i länet ingår i nätverket. Olika förbättringsarbeten pågår.

Resultat

1. Familjecentraler har reflekterat och medvetandegjort deras förhållningssätt kring jämställt föräldraskap. De har erbjudit föräldrar nya rutiner/aktiviteter i verksamheten som främjar den psykiska hälsan på ett förebyggande sätt. Jämställt föräldraskap har gjort skillnad för de familjer de möter (diagram 1).
Resultatet av ett likvärdigt grundutbud av föräldra-stödjande insatser i grupp kommer att vara klart våren 2022 och därefter implementeras och följas upp.

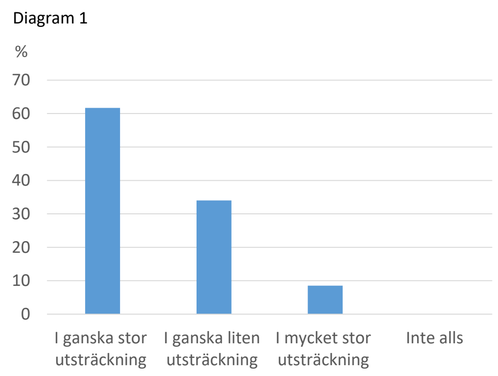

2. Fler aktörer arbetar systematiskt med hälsoarbete genom generella och riktade insatser för barn och unga fram till 2025 (spridning av främjande och förebyggande insatser och metoder):

- Skolsköterskor använder digitalt webbstöd för hälsosamtal i varierande utsträckning.
- DISA utbildningen hade i april 2021 88 utbildade gruppledare fördelat på elva kommuner i länet.
- Dansa utan krav erbjuds under 2021 med säkerhet i två kommuner, ev i två till. Pandemin påverkar utbudet i flera kommuner.
- Hbtqi-diplomerade verksamheter som möter barn och unga är: samtliga ungdomsmottagningar, barn- och ungdomshälsan i Nässjö, BuP Värnamo, fyra elevhälsor, två ungdomsgårdar och familjecentralerna i 7 kommuner.

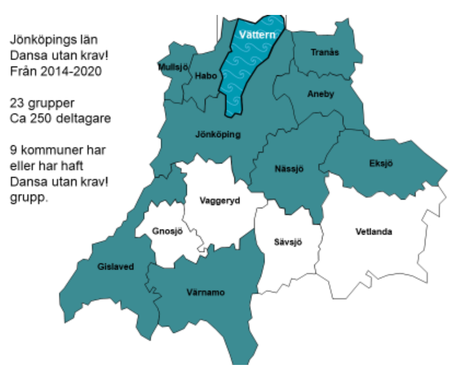

3. Skolnärvaron bland elever på en skola har ökat. Socialtjänst och bhv gör hembesök tillsammans. Nyblivna mammor har möjlighet att träna online.

Vad har fungerat bra?

1. Ett mer jämlikt och jämställt föräldraskap utifrån ett normmedvetet förhållningssätt

- Ta gemensamt beslut utifrån deltagarnas och chefers önskan om att pausa utbildningen

Utvecklingsarbete av likvärdigt utbud av föräldraskapsstödjande insatser på länets familjecentraler

- Förankring i ledningssystemet för samverkan
- Intresse för utvecklingsarbetet och engagemang ute i verksamheterna på familjecentralerna
- Samverkan mellan alla professioner som representeras på familjecentralen såväl i styrgrupp som arbetsgrupp

2. Systematiskt hälsoarbete för barn och unga

- Förankrats i ledningssystemet.
- En enorm bredd i det systematiska hälsoarbetet och det har synliggjorts bättre.
- Ett samlat webbstöd för skolsköterskor, likvärdiga hälsosamtal och bemötande för barnen i hela länet.

3. Nätverket för ”Bästa platsen att växa upp, leva och bo på”

- Samlat verksamheter från både kommun och region för barns bästa.

Vad har varit svårt?

1. Ett mer jämlikt och jämställt föräldraskap utifrån ett normmedvetet förhållningssätt

- Planera fortsättning och inte veta när och hur vi kan fortsätta.
- Hålla deltagarnas intresse för utbildningens fortsättning levande

Utvecklingsarbete av likvärdigt utbud av föräldraskapsstödjande insatser på länets familjecentraler

- I pandemitider har vissa professioner haft svårt att prioritera utvecklingsarbete.
- Många chefer involverade med mindre engagemang

2. Systematiskt hälsoarbete för barn och unga

- Prioritering av insatser och metoder både internt och externt.
- Komplext att komma in i skolans värld.
- Interna hinder som stoppar upp arbetet (stöd från annan part krävs. Det blir en väntetid som bromsar arbetet.)

3. Nätverket för ”Bästa platsen att växa upp, leva och bo på”

- En utmaning att få team från alla 13 kommuner att deltaga i arbetet/lärande nätverk.

”Bästa platsen att leva, bo och växa upp på”

Jämlik hälsa och bra livsvillkor för barn och unga

Kontakt

Ida Erixon, ida.erixon@rjl.se
Lena Hedin, lena.hedin@rjl.se

Region Jönköpings län

Viktiga milstolpar

1. Föräldraskapsstöd

- Beslut är taget i strategigrupp barn och unga att arbeta vidare med ”En förälder blir till” på resterande familjecentraler under 2020-2022.

2. Systematiskt hälsoarbete för barn och unga

- Länsresultaten av Folkhälsoenkät Ung släpptes i april månad.
- Ett pilotprojekt inom FUNK + Idrott påbörjades under våren 2021. Sex pilotprojekt inom satsningen FUNK har genomförts under 2019/2020. Under 2021 kommer sammanställning av material och utvärdering att göras.
- Ett gemensamt webbstöd för skolsköterskor används, i varierande grad, av skolsköterskorna i länet. Det är efterfrågat och önskemål om att utveckla stödet finns inom professionen. Fortsatt stödja skolsköterskorna vid användandet av webbstödet och påbörja en utveckling med support av användarna.

3. Nätverket för ”Bästa platsen att växa upp, leva och bo på”

- Har utökats med fler kommuner (11 av 13 kommuner i länet) som deltar med olika förbättringsarbeten. Arbetet har pågått lite mer än ett år och det går att dra viktiga och bra lärdomar från första året.